

تدوین راهنمای طراحی کالبدی محلات تاب آور شهری در برابر سوانح

شاهین لعل عارفی^۱، ساناز فنایی^۲، حسام علی کیایی^۳، هدیه قربانزاده^۴

۱- دانشجوی دکترا عمران سازه، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۲- دانشجوی دکترا مهندسی شهرسازی، دانشگاه هنر تهران، تهران، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی رشته مهندسی شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس، تهران، ایران

۴- کارشناسی رشته مهندسی شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس، تهران، ایران

*hessam09335436363@gmail.com

خلاصه

امروزه به دنبال رشد جمعیت شهر نشین و همچنین افزایش مخاطرات طبیعی، تقویت تاب آوری شهرها امری ضروری بوده و می بایست به منظور کاهش آسیب پذیری، به عنوان بخشی مهم در طرح های توسعه شهری لحاظ گردد. در این راستا این مقاله که از نظر هدف و محتوا جزء روش های تحقیق کاربردی و توسعه ای میباشد و روش تحقیق از نظر جمع آوری اطلاعات بصورت توصیفی تحلیلی می باشد، با هدف ارائه راهکارهای عملی جهت تاب آور ساختن محلات مسکونی در برابر سوانح تدوین یافته است. در این زمینه معیارهای تاثیر گذار بر تاب آوری کالبدی بر اساس مطالعات و بررسی های انجام پذیرفته، استخراج گردیده و در پایان بر اساس آنها راهکارهای عملی جهت افزایش تاب آوری محلات شهری ارائه شده است.

کلمات کلیدی: تاب آوری، تاب آوری کالبدی، آسیب پذیری، محلات مسکونی تاب آور

۱- مقدمه

مخاطرات طبیعی پتانسیل این امر را دارند که در نبود سیستمهای تقلیل مخاطرات به سوانحی هولناک بدل شوند. در طی سالهای گذشته، جهان شاهد برخی از مخاطرات پیش بینی نشده طبیعی چون سونامی آسیا، گردباد کاترینا و زمین لرزه سیچوان چین بوده است. اگرچه برخی از ابزارهای پیش بینی کننده به کار گرفته شده اند، اما واقعیت این است که مخاطرات آتی را نمی توان بر اساس شواهد پیش بینی کرد و همچنین نمی توان به راحتی حالت، اندازه و مکان این مخاطرات را از پیش بیان کرد. بنابراین افزایش یا بهبود توان ظرفیتی یک سیستم برای ایستادگی و بازیابی در برابر مخاطرات بسیار مهم است. در حال حاضر بسیاری از سازمانهای دولتی و غیردولتی تقویت تاب آوری گروهها و جوامع را در اولویت قرار داده و به این امر از طریق تحقیق، تهیه و توسعه برنامه ها، سیاستگذاریها و همچنین از طریق اقدامات آموزشی به مدیریت سوانح پرداخته اند. در این راهنما پس از بررسی و تحلیل مفهوم تاب آوری، مولفه ها و عوامل تاثیر گذار بر آن، به ارائه راهکارهای عملی جهت تاب آور ساختن محلات مسکونی در برابر سوانح میپردازیم.

۱ - دانشجوی دکترا عمران سازه، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۲ - دانشجوی دکترا مهندسی شهرسازی، دانشگاه هنر تهران، تهران، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی رشته مهندسی شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس، تهران، ایران

۴ - کارشناسی رشته مهندسی شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس، تهران، ایران